

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Edukacja](#)

System ewaluacji działalności naukowej wymaga zmian

Sposób ewaluacji działalności naukowej wymaga zmian, ale w bieżącym cyklu powinny być wprowadzane tylko ograniczone korekty - uważa dr hab. Marcin Pałys, przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jego zdaniem poważniejsze zmiany powinny wejść w życie od następnego okresu ewaluacji, czyli od 2026 r.

"Kryteria obecnie używane w ewaluacji pozwalają oceniać główne aspekty działalności naukowej, czyli badania podstawowe, możliwości współpracy z gospodarką i wpływ społeczny" - powiedział PAP prof. Pałys, b. rektor Uniwersytetu Warszawskiego.

Dodał jednak, że system ewaluacji wymaga zmian. "Dzisiaj mało kto ufa, że wyniki ewaluacji dobrze odzwierciedlają poziom badań naukowych" - uzasadnił. Ale zauważył, że w obecnym okresie ewaluacji powinny być wprowadzane tylko drobne korekty, bo z czterech lat, których dotyczy ocena, upłynęło już 2,5 roku.

Prof. Pałys podkreślił, że z wielu środowisk - także z Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i z Polskiej Akademii Nauk - płyną sugestie, aby przede wszystkim doprecyzować parametry, które zdaniem większości obserwatorów w trakcie ostatniej ewaluacji były manipulowane. Dotyczy to np. sposobu liczenia liczby "N", czyli liczby osób uwzględnianych w ewaluacji. Przyznał, że system wymaga też głębszych zmian, ale one powinny wejść w życie dopiero od następnego okresu ewaluacji, czyli od 2026 roku.

Rozmówca PAP wymienił najważniejsze punkty reformy systemu ewaluacji, które postulują przedstawiciele środowiska naukowego. To m.in. uproszczenie procesu ewaluacji, wykorzystanie w niej nie tylko wskaźników publikacyjnych, ale też oceny eksperckiej oraz uwzględnianie jedynie najważniejszych osiągnięć naukowych, a nie - jak dotychczas - wielu mało istotnych publikacji.

"Teraz liczy się ciulanie punktów, a nie to, że ktoś zrobił coś ważnego, co odbiło się szerokim echem w świecie nauki. Powinniśmy zajmować się rzeczami znaczącymi, zamiast mnóstwem mało istotnych szczegółów, bo to wcale nie świadczy o poziomie naukowym" - zauważył prof. Pałys.

"Podstawowym pytaniem w tej dyskusji jest to, co ma być efektem ewaluacji. Moim zdaniem powinna ona prowadzić do przydzielania dodatkowych funduszy dla badaczy, którzy mają najlepsze osiągnięcia - po to, by mogli dalej się rozwijać. Powinna też dostarczać podstawy do otrzymywania - ale nie automatycznego - uprawnień do nadawania stopni naukowych" - tłumaczył naukowiec.

Wskazał, że nie da się stworzyć dobrego systemu ewaluacji, jeżeli wszystkim zaangażowanym w ten proces - ministerstwu nauki, naukowcom, kierownikom instytutów - nie będzie zależało na rzetelnych wynikach: "Jeżeli wszyscy będą mieli tendencję do omijania zasad, manipulowania danymi, naciągania wyników, to nie da się stworzyć reguł, które zapewnią uczciwy wynik w sytuacji, kiedy uczestnicy nie mają uczciwych intencji".

"Kiedy zastanawiamy się nad tym, jaki jest poziom badań naukowych w Polsce, nie możemy zapominać, że to bardzo zależy od finansowania. Bez wzrostu nakładów finansowych na naukę nie można ściagać się w jakichkolwiek zestawieniach z uczelniami z tych części świata, w których na badania naukowe przeznaczają się dużo większe środki" - podsumował prof. Pałys.

Czym jest ewaluacja? To ocena jakości działalności naukowej przeprowadzana w ramach dyscyplin uprawianych w danym podmiocie. Bierze się pod uwagę indywidualne osiągnięcia pracowników reprezentujących dyscyplinę. Poszczególnym dyscyplinom przyznawane będą kategorie naukowe: A+, A, B+, B albo C. Od nich zależą uprawnienia do prowadzenia studiów, szkół doktorskich, nadawania stopni i tytułów, a także kwota subwencji, którą jednostka naukowa otrzymuje z budżetu.

Obowiązkowej ewaluacji podlegają uczelnie, instytuty PAN i międzynarodowe instytuty naukowe zatrudniające co najmniej 12 pracowników naukowych w danej dyscyplinie.

Reforma ewaluacji działalności naukowej ma wejść w życie od roku 2026. Nad zmianami pracuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W sierpniu opublikowano projekt rozporządzenia ministra ws. kompleksowej oceny uczelni, zgodnie z którym kryteriami mają być m.in. sposób ustalania programu studiów, weryfikacja efektów uczenia się i rozwój kadry dydaktycznej.

To, jak ewaluacja ma wyglądać i według jakich zasad się ma odbywać, jest w ostatnich miesiącach

przedmiotem ożywionej dyskusji w środowisku. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskiej (KRASP) postuluje np., żeby zminimalizować możliwość manipulowania liczbą N (liczbą pracowników ocenianej instytucji prowadzących działalność naukową) i wprowadzić bardziej elastyczny system wypełniania tzw. slotów (czyli miary udziału autorów w publikacjach).

Propozycję zmian w systemie ewaluacji jakości działalności naukowej przygotował też działający przy prezie PAN zespół doradczy, kierowany przez prof. Andrzeja Jajszczyka. Zespół ten zalecił rezygnację z oceny osiągnięć na podstawie wskaźników bibliometrycznych i zastąpienie jej ekspercką oceną środowiskową. W myśl tej propozycji ewaluację dyscyplin miałyby zastąpić ewaluacja jednostek naukowych.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/edukacja/32277.html>

Informacje dnia: [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

Partnerzy